

THINK TANK

Etorkizuneko lanari buruzko eztabaida prozesua: 9. lan dokumentua

Lanaren etorkizunari buruzko proiektu esperimentalaren ekarpenak ikasten duen Gipuzkoa
bati

(2021eko martxoaren 29a)

Lan dokumentu honek aurrekoak osatzen ditu, eta elkarrekin diseinatutako agendako azken bi gaiei buruz eztabaida taldeak egindako ekarpenak jasotzen ditu: ikasten duen enpresa eta ikasten duen lurraldea. Prozesuaren hasierako hausnarketan, prozesuaren fokua edozein izanda ere, ikaskuntza konponbiderako proposamenaren zati izan beharko litzatekeela pentsatu zen.

Taldearen eztabaidaren abiapuntua Pablo Costamagna jaunaren aurkezpena izan zen. Hark esan zuen lurraldea meso maila bat dela, enpresak ordezkatzeko duen mikro mailaren eta globalizazioari lotutako fenomenoak gertatzen diren makro mailaren artean kokatua. Hala ere, enpresen lehiakortasunari buruzko hausnarketek ez dute beti dimentsio hori kontuan hartzen. Lurralde mailan garatzen diren lehiakortasun abantailak zerikusia dute, beste dimentsio batzuen artean, dauden azpiegiturekin, lurraldean bizi eta lan egiten duten pertsonekin eta haien gaitasunekin, hezkuntza sistemarekin, sistema zientifiko-teknologikoarekin, sinesgarritasunarekin eta erakunde publikoen eta haien politiken konpromisoarekin.

Testuinguru horretan, ikasten duen lurraldea, lehiakortasunaren aurreko dimentsio horietan eragiten duten eragileen arteko elkarriketa espazioak dituen lurraldea da. Hau da, politikako, enpresako, hezkuntza sistemetako eta sistema zientifiko-teknologikoetako ordezkarien arteko elkarriketa espazioak. Elkarriketa horien elementu garrantzitsuetako bat estatuari aitortzen zaion zeregina da.

Laburbildu genezake, beraz, esanez ikasten duen Gipuzkoa bati lagunduko dion proiektu esperimental batek erakunde aniztasun hori ordezkatzeko duten pertsona horien arteko elkarriketa espazioak sortuko dituen proiektu bat izan behar duela.

Proiektu esperimentala lurraldearen ikaskuntza prozesuarekin lotu ahal izateko, eztabaida taldeak hainbat abiapuntu proposatu zituen: zeintzuk diren parte hartu beharko luketen lurraldeko erakundeak eta zer lan mekanismorekin funtzionatu zezaketen.

Proiektu esperimentalari buruzko hasierako hausnarketak ikasten duen Gipuzkoa batean

Proiektu esperimentalaren helburuak lortu ahal izateko, funtsezkoa da Gipuzkoa (eta ez lurraldearen kontzeptu generiko bat) objektu gisa eta, aldi berean, bere garapenaren subjektu gisa hartzea. Garapen horrek eskatzen du bere giza kapitala, kapital soziala eta gizarte berrikuntzarako potentziala (gaitasuna) mobilizatzea.

Testuinguru horretan, garatu beharreko proiektu esperimentalak honako hauek bildu behar ditu: (1) adostasun sozial/politiko zabalena; (2) proiektua kudeatzeko bideragarritasun teknikoa; eta (3) finantza euskarri nahikoa. Aniztasuna ere jaso beharko luke, lurraldearen errealitate desberdinak betetzeko, eta eragile desberdinak inplikatu ere bai.

Eskualdearen dimentsioak proiektu osoan izan beharko luke eragina, eskualdeen arteko aniztasuna ere kontuan hartuta.

Proiektu esperimentala osatu beharko luketen eragileak

Lurraldeko pertsona eta erakunde eragileen parte-hartzea talde eragile baten bitartez bideratu beharko litzateke, une bakoitzean lehenetsitako helburuaren arabera parte-hartzaile desberdinak mobilizatuz.

- Enpresak
- Hezkuntza / prestakuntza sistema
 - Lehen hezkuntza
 - Bigarren hezkuntza
 - Lanbide heziketa
 - Unibertsitatea
- Sistema politikoa eta administrazio publikoa
 - Udalak
 - Gipuzkoako Foru Aldundia
 - Eusko Jurlaritzak
 - Alderdi politikoak
- Lurraldeari kapilaritatea ematen dioten erakundeak, hau da, enpresetara eta, horien bidez, pertsonengana iristeko gaitasun gisa ulertuta:
 - Enpresa elkarteak eta elkarte sektorialak
 - Adegik
 - Gipuzkoako Bazkundera
 - Lanbide
 - Eskualdeko garapen agentziak
 - Sindikatuak
- Gai hau lantzen ari diren nazioarteko esperientzia duten eragileak
- Beste lurralde batzuetako ordezkariak aliantzak egiteko eta esperientziak eta etorkizuneko ikuspegia partekatzeko

Eztabaida taldeak egindako ekarpenen aurrean, GFaren proposamena da proiektu esperimental bat zehaztea, non zuzenean parte hartuko duten zenbait enpresak, Gipuzkoako Foru Aldundiak berak eta Gipuzkoako unibertsitate sistemako ikerketa talde batek. Proiektu esperimental hori zuzenean lotuta egongo da Etorkizuna Eraikiz Think Tank-en eztabaida espazio batekin. Bertan, aurrekoek gain, proiektu esperimental horren jarraipena egingo dute, etorkizunean eskalagarritasuna emateko, honako lurralde erakunde eragile hauek:

- Egoitza Gipuzkoan duten unibertsitateak
- Lanbide heziketa
- Eskualdeko garapen agentziak / udalak
- Adegik
- Gipuzkoako Bazkundera
- Sindikatuak

Eztabaida prozesuan parte hartuko dute, aditu gisa, nazioartean esperientzia duten eta beste esperientzia batzuei buruzko ezagutza eman dezaketen eragileak.

Proiektu esperimentalaren lan mekanismoak

- Proiektu esperimentalak elkarriketarako espazioak sortu behar ditu:
 - Bi noranzkoetan funtzionatu dezaten, hitz egiteko, ezagutza partekatzeko eta ikasteko.
 - «Lurralde gisa akordio handiak» bilatzen lagundu dezaten
 - Foro formalak edo unibertsitateko espazioak izan daitezke
 - Ekosistemak sortzen lagundu dezakete
 - Lantokietan testuinguru egokiak garatzen lagundu dezaten (workplace innovation).
- Elkarriketarako gune formal eta informal horiek:
 - Printzipio eta esparru orokor hauen arabera funtzionatuko dute:
 - Ikuspegi orokor bat (narratiboa) eta erronka espezifikoko batzuk, zeintzuetarako sareak eta aliantzak sortuko diren.
 - Lurraldean erreferentzia izan diren balioak indartzea eta etorkizunean erreferentziatzat hartu behar direnen garapenean lan egitea.
 - Jasangarritasunaren ikuspegia.
 - Bizitza osoko ikaskuntza ulertzea.
 - Eskualde guztiak integratzea, Donostialdeaz haratago.
 - Gazteen ikuspegia integratzea, etorkizuneko lanaren protagonista diren aldetik.
 - Lankidetzat publiko-pribatua.
 - Elkarlana, bereziki aipatuta enpresa eragileen eta gazteen arteko lankidetzat.
 - Laguntza programak sortzea, enpresek, batez ere enpresa txikiek eta ertainek, esperimentatu ahal izan dezaten.
 - Ikuspegi integrala eta integratzailea.
 - Kalitatezko enpleguarekiko eta etorkizuneko enpleguarekiko konpromisoa.
 - Jasangarritasun hirukoitza garapen sozioekonomikorako.
 - Gehiegizko kualifikazioa eta gutxiegitza enplegua saihestea.
 - Ebaluazioarekiko eta etengabeko hobekuntzarekiko konpromisoa.
 - Metodologia hauek aplikatuko dituzte:
 - Baterako sorkuntza.
 - Benchmarkinga.
 - Politiketarako zientzia (science for policy).
 - Evidence based management.
 - Learning by doing.
 - Etengabe hobetzeko metodologia.
 - Prototipoak.
 - Ekintzarako orientazioa.
 - Ikasteko baldintzatzaileak aldeztu aurretik identifikatzea, ondoren zer ikasi behar den zehazteko.
 - Onurak gizartearen ikusarazteko eta balorizatzeko prozesuak.

Eztabaida taldeak egindako ekarpenen aurrean, GFaren proposamena da proiektu esperimentalak eta think tank-aren eztabaida espazioa elkarriketarako espaziotzat hartzea, Aldundiaren politika publikoen esparruan lehendik dauden gobernantza espazioetatik abiatuta ekosistemak garatu ahal izateko. Horretarako, Lurralde Garapenerako Laborategiarekin eta Elkarrekin Lanean programarekin lankidetzak antolatzea aurreikusten da.

Proiektu esperimentalak, ahal dela, landa esperimentazioko metodologietan oinarritutako prozesu gisa planteatuko da, eta think tank-ean egindako eztabaidak ikerketa ekintzarako hurbilketa eutsiko dio, lotura garrantzitsuak baititu planteatutako elementuekiko (elkarriketa, akordioen bilaketa, ikuspegi orokorren eta eraldaketa zehatzen arteko lotura, lankidetzak, ikuspegi integraketa eta integratzailea, baterako sorkuntza, politiketarako zientzia, learning by doing eta ekintzarako orientazioa).

